

Katowice, dnia 7 października 2004 r.

Znak: WK – 6101/4/4/2004

**Pan
Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej
„Przyjaźń”
w Tarnowskich Górach**

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od 9 sierpnia do 20 sierpnia 2004 r. kontrolę problemową gospodarki finansowej Domu Pomocy Społecznej „Przyjaźń” w Tarnowskich Górach za okres od 1 stycznia 2003 r. do 31 grudnia 2003 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole podpisanym w dniu 27 sierpnia 2004 roku, którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej. W trakcie bieżącej kontroli stwierdzono uchybienia i nieprawidłowości, które były wynikiem niedostatecznej znajomości przepisów prawa oraz braku prawidłowo zorganizowanego systemu kontroli wewnętrznej.

Poniżej przedstawiam poszczególne uchybienia i nieprawidłowości stwierdzone w trakcie kontroli, wskazując zarazem wnioski zmierzające do ich usunięcia oraz osoby odpowiedzialne za prawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do treści art. 9 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.).

- *W 2003 roku nie była prowadzona ewidencja księgowa do konta 201 – „rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” w zakresie wszystkich powstałych należności i zobowiązań jednostki z tytułu dostaw, robót i usług, w sposób umożliwiający ustalenie pełnego stanu należności i zobowiązań wymagalnych i niewymagalnych dla poszczególnych kontrahentów, czym naruszono zasady funkcjonowania ww. konta określone w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. z 2001 r. Nr 153, poz. 1752) oraz wymogi art. 17 ust. 1 pkt 2 i art. 24 ust 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.).*

Przyczyną powyższej nieprawidłowości było błędne przyjęcie w planie kont jednostki, zasady księgowania zobowiązań wobec kontrahentów dotyczących danego miesiąca, za który faktury wpływają po zakończeniu tego miesiąca. Pozostałe faktury księgowano na stan magazynowy lub bezpośrednio w koszty.

Skutkiem przyjęcia takich zasad ewidencjonowania rozrachunków jest brak możliwości ustalenia tak w ciągu roku jak i na koniec roku obrachunkowego pełnego stanu należności i zobowiązań wymagalnych i niewymagalnych z podziałem na poszczególnych kontrahentów.

Wniosek nr 1

Dokonać zmiany w przepisach wewnętrznych, w tym w zakładowym planie kont, zasad prowadzenia ewidencji analitycznej (kont ksiąg pomocniczych) rozrachunków z odbiorcami i dostawcami oraz sposobu prowadzenia tej ewidencji, umożliwiającej ustalenie pełnego stanu należności i zobowiązań wobec poszczególnych kontrahentów, mając na uwadze art. 17 ust. 1 pkt 2 oraz art. 10 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn.zm.) w związku z § 11 i § 12 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 18 grudnia 2001 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz.U. z 2001 r. Nr 153, poz.1752).

- *W 2003 roku nie przekazano środków na rachunek Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w terminach określonych w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz.U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335 z późn. zm.). Do dnia 31 maja 2003 r. nie przekazano na rachunek bankowy funduszu wymaganej przepisami kwoty stanowiącej co najmniej 75 % równowartości odpisów natomiast do dnia 30 września 2003 r. przekazano ogółem kwotę 49.730 zł, tj. jedynie 94,25 % równowartości odpisu rocznego. Pozostałą część odpisu tj. kwotę 3.036 zł przekazano na rachunek ZFŚS dnia 17.12.2003 r.*
Bezpośrednią przyczyną nieprawidłowości było brak środków pieniężnych na rachunkach bankowych, za co odpowiedzialność ponosi p. Krystian Bambynek - Dyrektor DPS.

Wniosek nr 2

Opracować procedury wewnętrznej kontroli finansowej w zakresie wstępnej oceny celowości zaciągania zobowiązań finansowych i dokonywania wydatków, mając na uwadze obowiązek przekazywania środków pieniężnych na rachunek Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w terminach określonych w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz.U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335 z późn. zm.).

- *Dokonywanie we własnych dokumentach księgowych (m.in. w raportach kasowych, poleceniach księgowania, poleceniach wyjazdu służbowego), niezgodnych z przepisami poprawek, poprzez zaklejanie taśmą korekcyjną błędnych danych i umieszczanie poprawnych danych bez możliwości odczytu poprzedniego zapisu. Poprawki nie potwierdzone były podpisem osoby poprawiającej i datą ich dokonania, co było niezgodne z przepisami art. 22 ust. 3 oraz art.25 ust.1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn.zm.) jak również z przepisami wewnętrznymi dotyczącymi „zasad prowadzenia ewidencji finansowo-księgowej” wprowadzonymi przez Dyrektora DPS zarządzeniem nr 16/12/2001 z dnia 21 grudnia 2001 r.*
Przyczyną takiego działania było niestaranne wykonywanie obowiązków przez pracowników Działu Księgowości oraz brak nadzoru ze strony p. Krystyny Samek Głównej Księgowej DPS.

Wniosek nr 3

Wzmocnić nadzór nad pracownikami Działu Księgowości, zajmującymi się prowadzeniem dokumentacji księgowej, w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących zasad prowadzenia ewidencji finansowo-księgowej wynikających z przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn.zm.) oraz przepisów wewnętrznych wprowadzonych przez Dyrektora DPS „Przyjaźń” w Tarnowskich Górach. zarządzeniem nr 16/12/2001 z dnia 21 grudnia 2001 r.

- *Wykazanie w bilansie otwarcia na rok 2003 sald kont rozrachunkowych 201 – „rozrachunki z odbiorcami i dostawcami” oraz 221 – „należności z tytułu dochodów budżetowych” tzw. per saldem, przez co pomiędzy bilansem zamknięcia na dzień 31.12.2002 r. a bilansem otwarcia na dzień 01.01.2003 r. wystąpiła różnica w wysokości 2.632 zł.*

Zgodnie z przepisem art. 5 ust.1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn.zm.), wykazane w księgach rachunkowych na dzień zamknięcia stany aktywów i pasywów należy ująć w tej samej wysokości w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych.

Przyczyną powstania nieprawidłowości było opracowanie błędnych procedur ewidencji rozrachunków, nieprzystosowanych do warunków prowadzonej księgowości w jednostce.

W trakcie kontroli jednostka powiadomiła o ww. nieprawidłowości autora programu finansowo-księgowego, który dokonał odpowiednich zmian w programie.

- *Zaniechanie umieszczania na wpływających do DPS dowodach księgowych pieczęci z datą wpływu, co było niezgodne z przepisem § 6 ust.11 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1999 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych (Dz.U. z 1999 r. Nr 112, poz. 1319 z późn. zm.).*

Przyczyną powyższego było niesumienne wykonywanie obowiązków przez pracowników przyjmujących korespondencję.

Wniosek nr 4

Wzmocnić nadzór nad pracownikami przyjmującymi korespondencję, mając na uwadze przepisy rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 22 grudnia 1999 r. w sprawie instrukcji kancelaryjnej dla organów gmin i związków międzygminnych (Dz.U. z 1999 r. Nr 112, poz.1319 z późn. zm.).

- *Ustalenie w specyfikacjach istotnych warunków zamówienia na dostawę przetworów mleczarskich, dostawę mydła, preparatów do prania i czyszczenia oraz dostawę pieczywa, terminu otwarcia ofert na inny dzień niż ten, w którym przypadał termin ich złożenia, co było niezgodne z art. 43 ust. 1a ustawy z dnia 10 czerwca 1994 roku o zamówieniach publicznych (Dz.U. z 2002 r. Nr 72, poz.664 z późn. zm.).*

Przyczyną wystąpienia nieprawidłowości była niestaranie wykonywanie obowiązków przez Kierownika Działu Administracyjno-Gospodarczego.

Wniosek nr 5

Wzmocnić nadzór nad pracownikiem przygotowującym dokumentację dotyczącą postępowań o zamówienie publiczne, mając na uwadze przepis art. 35a ustawy z dnia 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz.148 z późn. zm.).

- *Bezpodstawne dokonanie w 2003 roku wydatków ze środka specjalnego w łącznej kwocie 1.707,00 zł bez dokonania zmiany planu finansowego tego środka specjalnego, czym naruszono z art.92 pkt 3 w związku art.129 ust.1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 roku o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz. 148 z późn. zm.).*

Przyczyną było błędne interpretowanie przepisów ustawy o finansach publicznych przez p. Krystynę Samek , która zatwierdzała dowody księgowe do wypłaty.

Wniosek nr 6

Wzmocnić nadzór nad Główną Księgową DPS w zakresie wstępnej kontroli zgodności operacji gospodarczych i finansowych z planem finansowym, mając na uwadze przepisy art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2003 r. Nr 15, poz.148 z późn. zm.).

Ponieważ powodem występowania nieprawidłowości była nieznajomość przepisów prawa, błędna interpretacja, niekompetencja pracowników należy zapewnić pracownikom możliwość stałego podnoszenia kwalifikacji, wiedzy, celem skutecznego, efektywnego wykonywania powierzonych obowiązków mając na uwadze standardy kontroli finansowej w jednostkach sektora finansów publicznych wprowadzone komunikatem Nr 1 Ministra Finansów z 30 stycznia 2003 roku (Dz.U.Min.Fin. z 2003 r. Nr 3, poz. 13) w związku z art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 z późn. zm.). A ponadto rozważyć możliwość wyciągnięcia konsekwencji w stosunku do tych pracowników, którzy przyczynili się do powstania powyższych nieprawidłowości

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity w Dz.U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.